

DECYZJE

DECYZJA RADY (UE) 2021/121

z dnia 28 stycznia 2021 r.

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odpowiedzi na pismo Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego skierowane do państw w odniesieniu do poprawki 28 sekcja D rozdział 9 do załącznika 9 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 16 ust. 2 i art. 87 ust. 2 lit. a) w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym (zwana dalej „konwencją chicagowską”), która ma na celu regulację międzynarodowego transportu lotniczego, weszła w życie w dniu 4 kwietnia 1947 r. Na jej mocy ustanowiono Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).
- (2) Państwa członkowskie Unii stanowią umawiające się państwa konwencji chicagowskiej i są członkami ICAO, natomiast Unia posiada status obserwatora w niektórych organach ICAO.
- (3) Zgodnie z art. 54 konwencji chicagowskiej Rada ICAO przyjmuje międzynarodowe normy i zalecane metody postępowania.
- (4) W dniu 21 grudnia 2017 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ (zwana dalej „RB ONZ”) wymaga w swojej rezolucji 2396(2017), aby państwa członkowskie ONZ rozwijały zdolność gromadzenia, przetwarzania i analizowania – na potrzeby norm i zalecanych metod postępowania ICAO – danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR), a także zapewniały, aby dane te były dostępne dla wszystkich właściwych organów krajowych i przez nie wykorzystywane, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności, na potrzeby zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i związanym z nimi podróżom, ich wykrywania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie.
- (5) W rezolucji RB ONZ nr 2396 (2017) wzywa się także ICAO do współpracy z umawiającymi się państwami w celu ustanowienia norm gromadzenia, wykorzystywania, przetwarzania i ochrony danych PNR.
- (6) Normy i zalecane metody postępowania dotyczące danych PNR określono w załączniku 9 rozdział 9 sekcja D do konwencji chicagowskiej. Uzupełnieniem tych norm i zalecanych metod postępowania są dodatkowe wytyczne, w szczególności dokument ICAO nr 9944 ustanawiający wytyczne w sprawie danych PNR.
- (7) W dniu 23 czerwca 2020 r. Rada ICAO przyjęła poprawkę 28 do załącznika 9 rozdziału 9 sekcji D do konwencji chicagowskiej określającą nowy zbiór norm i zalecanych metod postępowania dla umawiających się państw w celu rozwijania ich zdolności gromadzenia, wykorzystywania, przetwarzania i ochrony danych PNR w odniesieniu do lotów na ich terytorium i z niego (zwaną dalej „poprawką 28”), popartych odpowiednimi ramami prawnymi i administracyjnymi.
- (8) Zgodnie z art. 90 konwencji chicagowskiej poprawka 28 wchodzi w życie w trzy miesiące po upływie terminu na złożenie sprzeciwu, chyba że większość umawiających się państw złożyła taki sprzeciw.

- (9) Zgodnie z art. 38 konwencji chicagowskiej każde umawiające się państwo, które uważa za niemożliwe w praktyce zastosowanie się pod każdym względem do wspomnianych międzynarodowych norm lub zasad postępowania albo całkowite dostosowanie wprowadzonych przez siebie przepisów lub metod postępowania do międzynarodowych norm i zasad postępowania w przypadku ich zmian, albo które uważa za konieczne wprowadzenie przepisów lub metod postępowania różniących się pod jakimkolwiek względem od przepisów i metod postępowania ustalonych zgodnie z normami międzynarodowymi, powinno niezwłocznie podać do wiadomości ICAO różnice zachodzące między jego własną praktyką a praktyką ustaloną w normach międzynarodowych. Zawiadomienie o takich różnicach ma wpływ na skutki prawne norm przyjętych przez ICAO. Stanowisko Unii w tej kwestii należy zatem ustalić zgodnie z art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (10) Umawiające się państwa powiadomiono o poprawce 28 pismem skierowanym do państw nr EC 6/3-20/71. Zgodnie z tym pismem wszelkie różnice w stosunku do poprawki 28 i zgodność z nią należy zgłosić do dnia 30 stycznia 2021 r.
- (11) Unia przyjęła wspólne przepisy dotyczące danych PNR w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 ⁽¹⁾, której zakres pokrywa się w dużym stopniu z normami i zalecanymi metodami postępowania zawartymi w poprawce 28. Dyrektywa (UE) 2016/681 obejmuje w szczególności kompleksowy zbiór przepisów chroniących podstawowe prawa do prywatności i ochrony danych osobowych w kontekście przekazywania państwom członkowskim danych PNR przez przewoźników lotniczych i przetwarzania takich danych do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie oraz ich ścigania.
- (12) Unia przyjęła również akty ustawodawcze dotyczące ochrony danych osobowych, mianowicie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽²⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 ⁽³⁾, mające zastosowanie do przetwarzania danych PNR przez przewoźników lotniczych i inne podmioty prywatne oraz organy właściwe w zakresie zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym do celów ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom.
- (13) Ponadto w stosunkach między Unią a państwami trzecimi obowiązują obecnie dwie umowy międzynarodowe dotyczące przetwarzania i przekazywania danych PNR – z Australią ⁽⁴⁾ i Stanami Zjednoczonymi ⁽⁵⁾. W dniu 26 lipca 2017 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał opinię 1/15 na temat planowanej umowy między Kanadą a Unią Europejską o przekazywaniu i przetwarzaniu danych PNR, podpisanej w dniu 25 czerwca 2014 r. ⁽⁶⁾ (zwaną dalej „opinią 1/15”).
- (14) Kwestie dotyczące PNR zawarte w załączniku 9 rozdział 9 sekcja D do konwencji chicagowskiej, zmienionym poprawką 28, odnoszą się do dziedziny, w której Unia ma wyłączną kompetencję zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ poprawka 28 może mieć wpływ na wspólne zasady dotyczące ochrony i przetwarzania danych PNR.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽⁴⁾ Umowa między Unią Europejską a Australią o przetwarzaniu i przekazywaniu przez przewoźników lotniczych australijskiej służbie celnej i granicznej danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) (Dz.U. L 186 z 14.7.2012, s. 4).

⁽⁵⁾ Umowa między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Unią Europejską o wykorzystywaniu danych dotyczących przelotu pasażera oraz przekazywaniu takich danych do Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych (Dz.U. L 215 z 11.8.2012, s. 5).

⁽⁶⁾ Opinia 1/15 Trybunału (wielka izba) z dnia 26 lipca 2017 r., ECLI:EU:C:2017:592.

- (15) W związku z tym stanowisko Unii w tej kwestii, na potrzeby opracowania poprawki 28, zostało przyjęte zgodnie z decyzją Rady (UE) 2019/2107 ⁽⁷⁾. Stanowisko to odzwierciedla wymogi prawa Unii w odniesieniu do ochrony danych osobowych i przekazywania danych PNR państwom trzecim, ustanowione rozporządzeniem (UE) 2016/679, dyrektywami (UE) 2016/680 i (UE) 2016/681, a także wymogi wynikające z Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zawartą w szczególności w opinii 1/15.
- (16) Normy i zalecane metody postępowania zawarte w poprawce 28 są w dużej mierze zgodne ze stanowiskiem Unii ustanowionym w decyzji (UE) 2019/2107 i ustanawiają ambitne zabezpieczenia w zakresie ochrony danych, w szczególności w zakresie praw osób, których dane dotyczą, nadzoru sprawowanego przez niezależny organ, danych wrażliwych, automatycznego przetwarzania danych PNR oraz niedyskryminacji, celów przetwarzania danych PNR oraz warunków ich zatrzymywania, wykorzystywania, ujawniania i dalszego przekazywania.
- (17) W związku z tym, biorąc pod uwagę, że poprawka 28 umożliwiłaby poczynienie znacznych postępów na szczeblu międzynarodowym w zakresie norm ochrony danych PNR, państwa członkowskie Unii nie zgłosiły sprzeciwu na podstawie art. 90 konwencji chicagowskiej.
- (18) Wymogi wynikające z prawa Unii w odniesieniu do przekazywania i przetwarzania danych PNR są jednak bardziej rygorystyczne niż normy i zalecane metody postępowania zawarte w poprawce 28.
- (19) Norma 9.34 lit. a), określona w poprawce 28, zobowiązuje umawiające się państwa do tego, by nie utrudniały ani nie uniemożliwiały przekazywania danych PNR innemu umawiającemu się państwu, które przestrzega norm i zalecanych metod postępowania. Na mocy normy 9.34 lit. b), określonej w poprawce 28, umawiające się państwa zachowują możliwość utrzymania lub wprowadzenia wyższego poziomu ochrony zgodnie ze swoimi krajowymi ramami prawnymi i administracyjnymi oraz zawarcia dodatkowych uzgodnień z innymi umawiającymi się państwami w celu ustanowienia bardziej szczegółowych przepisów dotyczących przekazywania danych PNR. Jednak obecne brzmienie normy 9.34 nie jest, z punktu widzenia Unii i jej państw członkowskich, wystarczająco jasne pod względem prawnym, aby zapewnić, że państwa członkowskie nie tracą możliwości nakładania tych dokładniejszych wymogów.
- (20) W tych okolicznościach, aby zapewnić zgodność z prawem Unii oraz z normami i zalecanymi metodami postępowania, państwa członkowskie powinny, w odpowiedzi na pismo skierowane do państw EC 6/3-20/71 oficjalnie zgłosić różnicę w rozumieniu art. 38 konwencji chicagowskiej. Różnica ta powinna być ograniczona do normy 9.34 w załączniku 9 rozdział 9 sekcja D do konwencji chicagowskiej zmienionej poprawką 28.
- (21) Należy zatem ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii.
- (22) Stanowisko Unii powinno zostać wyrażone przez państwa członkowskie.
- (23) Irlandia jest związana dyrektywą (UE) 2016/681, a zatem uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji.
- (24) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

⁽⁷⁾ Decyzja Rady (UE) 2019/2107 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Rady Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w odniesieniu do zmian rozdziału 9 załącznika 9 (Ułatwienia) do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym dotyczących norm i zalecanych metod postępowania w zakresie danych dotyczących przelotu pasażera (Dz.U. L 318 z 10.12.2019, s. 117).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w odpowiedzi na pismo skierowane do państw nr EC 6/3-20/71 wystosowane przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w dniu 17 lipca 2020 r. ⁽⁸⁾, zostanie wyrażone przez państwa członkowskie.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 stycznia 2021 r.

W imieniu Rady
A.P. ZACARIAS
Przewodniczący

⁽⁸⁾ Zob. dokument ST 5457/21 na stronie <http://register.consilium.europa.eu>.